

Nyakvarn: Denna kvarn brann omkring 1920. Därefter uppfördes en snickeriverkstad på platsen.

Asarp

Fingerkvarn: Den numera nedlagda kvarnen hade på sin tid också benstamp.

Ekeberga kvarn: Här fanns också såg samt ett mindre snickeri. Kvarnens verksamhet lades ner så sent som 1910.

derblandare, kross och tork. Från Brokvarn säljer man utsäde, spannmål, fodervaror och handelsgödsel.

På 1910-talet och flera år framåt fanns ett elverk som försåg många hus och gårdar med ljus och kraft. Det fanns också en såg och en spånhyvel, men dessa är ej längre i bruk.

Humla

17 Drette kvarn: Tre par stenar, triör, frönötare, kross. Eget elverk, såg och spånhyvel. Kvarnen är ej längre i drift.

dubbel krossverk. Lemkuttershyvel och spånhyvel. Kraften kom från turbin om 24 hkr och elmotor om 15 hkr.

Timmele

25 Timmele kvarn: Tre par stenar, valsverk, frörens och spannmålstork. Kraftkälla: tre turbiner om 60 hkr.

Ulricehamn

26 Vistafors kvarn: Förutom kvarn fanns här också en såg.

- så det räcker till hela Blidsberg

År 2010 skall kärnkraften vara avskaffad. Tills dess måste alternativa energiformer hittas.

De gamla kvarnarna utefter Ätran bjuder på intressanta möjligheter.

I de flesta fall finns dammar, turbiner och avloppskanaler kvar. Vad som behövs är ofta bara en smärre renovering och en fräsch generator, så har man en liten kraftstation.

— Det skulle vara enkelt att få ut 200 000 kwh per år och verk säger Göte Näslund, kraftverksmontör. Allt som behövs finns ju redan.

Om resurserna utnyttjades så skulle de 26 små kraftstationerna kunna försörja omkring 200 hushåll med både värme och hushållsström. Det motsvarar ett samhälle av Blidsbergs storlek.

— Många bäckar små... säger Rolf Jutlander, vattenfall.

De små kraftstationerna kan bli lönsamma investeringar för ägarna.

15 öre per kwh är vad elföretagen i dag betalar i snitt. Multiplicera det med 200 000 och det blir en ansenlig summa.

Elföreningen rekommenderar numera alla elföretag att köpa kraft från de små stationerna till ett marknadsmässigt pris.

— En rekommendation vi följer, säger Rolf Jutlander på Vattenfall. Tidigare har det varit svårt för de små kraftstationerna att få riktigt betalt för sin kraft.

Detta är orsaken till att många av stationerna lades ner under 50- och 60-talet. Många av kvarnarna hade en liten kraftstation för eget och närboendes behov. När kvarnarna lades ner var det inte lönsamt att bara driva kraftstationen. Trots att den ekonomiska situationen väsentligt förbättrats

drivs bara en handfull av kraftverken. Varför?

Naturvårdsverket positiva

— Allmänt ser vi det som positivt att de små kraftstationerna renoveras, säger Torbjörn Schaffer, naturvårdsverket. Det är bättre att utnyttja de resurser som redan finns än att bygga ut orörda forsar.

Ulricehamns kommun förbrukar i dag omkring 115 miljoner kwh per år. De nämnda kraftstationerna utefter Ätran skulle ge lite över 5 miljoner kwh per år. Det vore ett litet steg mot självförsörjning.

Decentralisering

— Sverige behöver idag en decentralisering av kraftproduktionen, säger Torbjörn Schaffer. Hela vår nuvarande kraftproduktion kan med enkla medel slås ut.

Vem har glömt strömavbrottet i december —83. På grund av en brand i en fränskiljarm i Hammra utanför Stockholm, låg hela Västsverige utan ström i timmar.

Rikard Björk